

TEHOSTA PROJEKTITYÖTÄ

Johda hanketta 80/20-periaatteella

😊 Kyösti Anttonen

MISTÄ TÄNNE JOUDUTTIIN?

Tuttavani osti projektien johtamista käsittelevän kirjan nettikaupasta. Hän sai sieltä myöhemmin mainoksen samanaiheisista muista teoksista ja välitti sen minullekin. Erään kirjan erityisaihe oli projektitoimisto. Esitteen mukaan se tarvitaan tukemaan projektitoimintaa pienissäkin yrityksissä, kun ne etsivät tapoja hallita projekteihin liittyvä yksityiskohtien tulva. Myyjä vakuutti, että kirja on pakattu täyteen lomakkeita ja tarkistuslistoja.

Minä kuulun siihen osaan ihmiskuntaa, joka saa mahan kipeäksi lomakkeista ja joka uskoo, että kun keskittyy tekemään tärkeät asiat kunnolla, vähemmän tärkeät seuraavat imussa. Pääasia ei ole yksityiskohtien hallinta, vaan päämäärän selkeys. Pääasia ei ole lomakkeiden ja tarkistuslistojen määrä, vaan millaisia ne ovat ja kuinka niitä käytetään. Ihmiset selvittävät päämäärän yhdessä ja ihmiset tekevät työn yhdessä sen saavuttamiseksi. Triviaalisti sanottu, ehkä, mutta yksinkertainen totuus voi hautautua monimutkaisten yksityiskohtien peittoon, jos ei pidä varaansa.

Olin vaivannut päätäni jo monta vuotta sillä, kuinka käytännössä sovittaa yhteen yksinkertaisuus ja kattavuus projektien hallintajärjestelmässä. Kokonaiskuva alkoi löytää muotonsa, kun sparrasin *Maritta Mäkelää* ja *Keijo Tuovista*, joiden tarkoituksena oli luoda yksinkertainen projektien hallintajärjestelmä pienelle it-yritykselle. Työ keskeytyi yrityskauppaan, mutta kun olin päässyt kerran alkuun, jatkoin ensin yksikseni ja sitten uudelleen Keijon kanssa vielä jonkin verran lisää. Aluksi tavoitteenani oli vain koota yksinkertainen runko hallintajärjestelmäksi, siihen liittyvä perussetti asiakirjapohjia sekä näitä molempia tukeva koulutusohjelma. Vauhtiin päästyäni ajattelin, että miksen saman tien kirjoittaisi materiaalin myös tekstiksi. Sitä kertyikin lopulta kirjaksi asti.

Hallintajärjestelmässä asiakirjapohjat opastavat konkreettisesti, mitä tehdään, ja ohjeet, milloin ja miten kutakin pohjaa pitää käyttää. Halusin ottaa kantaa kuitenkin selkeästi myös kysymyk-

seen "miksi", minkä takia tehdään niin kuin tehdään. Halusin myös pitää tämän näkökulman erillään käytännön menetelmistä. Sen ilmentymänä kirjan sisältö on jaoteltu projektin viiden ajallisen toimenpideluokan ja seitsemän periaatteellisen johtotähden mukaan. Ajatuksena oli pitää jalat maassa, mutta katse johtotähdissä, ei omissa varpaissa.

Jotkut tutut voivat löytää ironiaa siitä, että keskeinen osa tämän kirjan sanomaa on vuorovaikutus sen monissa eri muodoissa. Ei se varmaan mistään kirjoittajan ylitsepursuavasta sosiaalisuudesta kumpuakaan, eikä koulutaustastakaan. Lähinnä käyttäytymistieteitä olen ollut hintateorian eli kansantaloustieteen mikrohaaran yhteydessä, mutta sekin selittää käyttäytymistä vasta markkinoiden, siis ihmisjoukkojen tasolla, ei yksilöiden, ei edes yksittäisten yritysten. Olen vain havainnut käytännössä, että jotkut vuorovaikutteiset työmenetelmät ovat tehokkaita. Vasta jälkikäteen olen törmännyt perusteisiin, jotka selittävät, miksi ne ovat tehokkaita.

Värväsin lyöntiseinäksi Keijon ohella *Jukka Harjun*, *Antti Kaihovaaran* ja *Eero Elovaaran*. Eero kommentoi aikanaan myös kirjan käsikirjoitusta. Toisena kommentoijana oli *Paavo Eerola*, joka käänsi yhdenkin luvun järjestyksen pääläelleen ja joka sai löytää sivuilta monta eri yhteyksissä julkituomaansa ajatusta, joita esitän kuin omiani. Kolmantena kommentoijana *Erkki Matikainen* toi mukaan näkökulman kansainvälisistä teollisuuden investointiprojekteista.

Kirjan lähtökohtanahan oli projektinhallinta it-yrityksissä. Alan ihmiset ovat hämänneet muita vuosikymmeniä sillä, että tietotekniikka on niin erilaista, ettei järjestelmäprojekteja ole mahdollista tehdä järkevästi. Se ei pidä paikkaansa. Samalta ne asiat näyttävät hallintajärjestelmän otsikoissa, tehtiinpä millaista projektia tahansa. Siksi myös aivan yleisiin perusasioihin on mahdollista tutustua tämän kirjan avulla. Lisähyötynä saa valmiuksia niitä tilanteita varten, joissa pääsee tai joutuu osallistumaan tietojärjestelmäprojekteihin.

Muita matkan varrella sisältöön ja tekemiseen vaikuttaneita avustajia olivat *Jorma Tukia*, joka tarkensi tuotetietojen hallinnan osuutta ja *Kai Lahtinen* ja *Matti Jämbäck*, jotka opastivat tietoteknisissä kysymyksissä. *Pasi Valtonen* kommentoi erityisesti sopimusasioita. *Mia Petäinen*, *Timo Hyvönen* ja *Olli Hämäläinen* muistuttivat muutamasta perustotuudesta, joiden käsittely olisi jäänyt muuten liian vähälle huomiolle. *Kari Saaren-Seppälän* vihjeet saivat terävöittämään esitystapaa. *Arto Tammilahti* selvitti ystäväl-

lisesti Finnairin lennoilla kuultavia "cross-check" -kuulutuksia ja niiden takaa löytyviä käytäntöjä, joilla havainnollistan yksinkertaisia ja tehokkaita laatukontrolleja.

Kun aikanaan luulin, että olin ampunut jo kaikki taulut alas, kustannuspäällikkö *Sari Tomperi* ja toimittaja *Virve Mertanen* kiersivät vielä useita sakkorinkejä sekä rakenteen että yksityiskoh-
tien vuoksi. Vastaavasti he kuitenkin myös katsoivat suvaitsevai-
sesti sivuun, kun välillä halusin oikaista mutkissa.

Osoitan lämpimät kiitokseni kaikille mainituille henkilöille sa-
moin kuin niille nimeltä mainitsemattomille, joiden kanssa olen ai-
hepiiriä setvinyt ja yrittänyt oppia ymmärtämään paremmin, kun
olen toiminut vuosien varrella toimihenkilönä tai konsulttina erityi-
sesti Unicissa, Valiolla, ICL:ssä ja Sonerassa. Vakuutan kaikille
samaa kuin eräs taannoinen professorini teettämistään harjoitusteh-
tävistä: kahdenkymmenen vuoden kuluttua muistelette sitä kaikkea
ja ajattelette, että oikeastaan se oli ihan hauskaa.

Jos tehokkaimpia tapoja paneutua asiaan on kertoa siitä muille,
niin samaa luokkaa on väitellä siitä. Olen sanonut puoliksi piloil-
lani joillekin tuttaville, että meidän välillemme ei synny kunnan
keskustelua, koska olemme niin samaa mieltä asioista. Arvatenkin
kirjan aihepiirissä on asioita, jotka joku ajattelee tai painottaa ihan
eri tavalla tai jotka puuttuvat kokonaan. Odotankin uteliaana palau-
tetta ja vastaväitteitä sähköpostitse osoitteen 8020@perplex.biz tai
nettisaitin <http://www.perplex.biz/> palauteruudun kautta.

Kyösti Anttonen